

CODI 28503 FONÈTICA I MORFOLOGIA GREGUES

Prof.: Carlos VARIAS GARCÍA

Contingut

Aquesta assignatura obligatòria de Segon Cicle de la titulació de Filologia Clàssica consisteix en descriure diacrònicament i sincrònicament els sistemes fonològic i morfològic de la llengua grega, tot incidint en els llenguatges literaris i en els trets definitoris dels dialectes més importants. Després d'una lliçó introductòria sobre els sistemes d'escriptura emprats pels grecs i la divisió dialectal de la llengua grega, el curs es basarà en el comentari de textos, epigràfics i literaris, per tal d'il·lustrar els punts teòrics abordats en el temari de l'assignatura.

Objectius

En acabar el curs, l'alumne haurà de saber els trets fonamentals de la fonètica i morfologia de la llengua grega en les seves variants dialectals, i haurà de ser capaç, amb aquest coneixement, de reconèixer dialectalment un text, tot comentant les seves característiques fonètiques i morfològiques, prenent per model els comentaris de textos que es faran al llarg del curs.

Temari

Els crèdits teòrics de l'assignatura consistiran en les explicacions del temari que tot seguit es detalla a càrrec del professor, amb els comentaris de textos corresponents:

0. Introducció històrica als dialectes grecs. Els sistemes d'escriptura anteriors a l'alfabet: el sil·labari lineal B i el sil·labari xipriota.
1. Fonètica:
 - 1.1. Introducció i nocions generals.
 - 1.2. L'alfabet grec: orígens i variants.
 - 1.3. El vocalisme grec (I): allargaments de vocals i abreuament de vocals llargues.
 - 1.4. El vocalisme grec (II): els diftongs.
 - 1.5. Les semivocals.
 - 1.6. El consonantisme (I): oclusives i labiovelars.
 - 1.7. El consonantisme (II): sibilants.
 - 1.8. El consonantisme (III): líquides i nasals. Les sonants.
 - 1.9. Sil·laba. Paraula i fenòmens de fonètica sintàctica.
2. Morfologia:
 - 2.1. El sistema morfològic nominal del grec en front del indoeuropeu.
 - 2.2. La declinació en -a i la declinació temàtica.

- 2.3. La declinació atemàtica.
- 2.4. L'adjectiu: declinació. Els graus de comparació.
- 2.5. Adverbis.
- 2.6. Els numerals.
- 2.7. Pronoms.
- 2.8. El sistema verbal: les desinències personals.
- 2.9. Tema de present.
- 2.10. Tema d'aorist.
- 2.11. Tema de futur.
- 2.12. Tema de perfet.
- 2.13. Els modes.
- 2.14. Les formes nominals del verb: infinitius, participis, adjectius verbals.
- 2.15. La formació de paraules.

Els crèdits pràctics els dedicarà l'alumne a elaborar un treball individual consistent en l'estudi d'una inscripció o text literari encomanat pel professor.

Avaluació

L'alumne acreditarà el coneixement dels crèdits teòrics de l'assignatura mitjançant una prova escrita en acabar el curs consistent en dues parts: 1) desenvolupament de dues preguntes del temari, a escollir entre quatre propostes; 2) comentari fonètic-morfològic d'una inscripció. Les dues parts faran promig, però l'alumne haurà de treure un mínim de 4 en cadascuna d'elles per aprovar aquesta prova. L'alumne haurà d'aprovar aquesta prova (nota mínima de 5) per superar l'assignatura.

L'alumne superarà els crèdits pràctics de l'assignatura amb l'exposició oral del treball individual mencionat en l'apartat del temari (la seva presentació per escrit és opcional). L'alumne haurà d'aprovar aquesta exposició (nota mínima de 5) per superar l'assignatura.

La nota final de l'assignatura serà la ponderada entre la nota de la prova escrita (60%) i la de l'exposició oral (40%).

Tutoria Integrada

En les hores de Tutoria Integrada es repassaran aquells aspectes de les explicacions teòriques i dels textos comentats a classe que als alumnes no els hagin quedat clars. El professor també dedicarà aquests crèdits a ajudar als alumnes en l'elaboració del seu treball individual.

Bibliografia

A principi de curs els alumnes compraran al servei de reprografia de la Facultat un dossier format pels textos que es comentaran a classes.

A) Bibliografia bàsica:

BUCK, C. D., *The Greek Dialects: Grammar, Selected Inscriptions*, Chicago 19684.

CHANTRAINE, P., *Morphologie historique du grec*, Paris 19612 (traduït al castellà: *Morfología histórica del griego*, Reus 1974) (darrera edició: 2003).

LEJEUNE, M., *Phonétique historique du mycénien et du grec ancien*, Paris 19722 (2000).

Temes de fonètica i morfologia grega a la pàgina web: www.liceus.com, portal Excellence.

B) Bibliografia complementària:

AA.VV., *Estudios metodológicos sobre la lengua griega*, Cáceres 1983.

AA.VV., *Mélanges de linguistique et de philologie grecques offerts à Pierre Chantraine*, Paris 1972.

ADRADOS, F. R., *La Dialectología griega como fuente para el estudio de las migraciones indoeuropeas en Grecia*, Salamanca 1952.

ALFAGEME, I. R., *Nueva gramática griega*, Madrid 1988.

ALLEN, W. S., *Vox Graeca. A Guide to the Pronunciation of Classical Greek*, Cambridge 19873.

BARTONEK, A., *Handbuch des mykenischen Griechisch*, Heidelberg 2003.

BENVENISTE, E., *Origines de la formation des noms en indo-européen*, Paris 1935.

BRANDENSTEIN, W., *Griechische Sprachwissenschaft, I-II*, Berlin 1954-1958 (traduït al castellà: *Lingüística griega*, Madrid 1964).

BRIXHE, Cl., *Phonétique et phonologie du grec ancien, vol. I: Quelques grandes questions*, Louvain-la-Neuve 1996.

CHANTRAINE, P., *La formation des noms en grec ancien*, Paris 1933 (reimprès 1979).

CHANTRAINE, P., *Grammaire homérique, tome I: Phonétique et morphologie*, Paris 1958.

CHANTRAINE, P., *Dictionnaire étymologique de la langue grecque*, Paris 1968-1980.

CHRISTIDIS, A.-F., *A History of Ancient Greek: From the Beginnings to Late Antiquity*, Cambridge 2007.

C.S.I.C., *Diccionario Griego-Español (= DGE)*, vol. I-VI-, Madrid 1980-2002-.

DEVINE, A. M.; STEPHENS, L. D., *The Prosody of Greek Speech*, Oxford 1994.

DUHOUX, Y., *Introduction aux dialectes grecs anciens: problèmes et méthodes. Recueil de textes traduits*, Louvain-la-Neuve 1983.

DUHOUX, Y., *Le verbe grec ancien. Éléments de morphologie et de syntaxe historiques*, Louvain-la-Neuve 20002.

- EGEA, I. M., *Documenta Selecta ad Historiam Linguae Graecae Inlustrandam*, 2 vols., Salamanca-Bilbao 1988-1990.
- FERNÁNDEZ GALIANO, M., *Manual práctico de morfología verbal griega*, Madrid 1971.
- HOFFMANN, O.; DEBRUNNER, A.; SCHERER, A., *Geschichte der griechischen Sprache*, 2 vols., Berlin 19694 (traduït al castellà: *Historia de la lengua griega*, Madrid 1973).
- JEFFERY, L. H., *The Local Scripts of Arcaic Greek: A Study on the Origin of the Greek Alphabet and Its Development from the Eight to the Fifth Centuries B. C.*, Oxford 1990.
- LÓPEZ EIRE, A., *Estudios de lingüística, dialectología e historia de la lengua griegas*, Salamanca 1986.
- MARTINET, A., *Économie des changements phonétiques*, Berne 19642 (traduït al castellà: *Economía de los cambios fonéticos*, Madrid 1974).
- MEIER-BRÜGGER, M., *Griechische Sprachwissenschaft*, I-II, Berlin-New York, 1992.
- MEILLET, A.; VENDRYES, J., *Traité de grammaire comparée des langues classiques*, Paris 19795.
- PALMER, L. R., *The Greek Language*, London 1980.
- RISCH, E., *Wortbildung der homerischen Sprache*, Berlin 19742.
- RUIPÉREZ, M. S., *Estructura del sistema de aspectos y tiempos del verbo griego antiguo*, Salamanca 1954 (reimprès a Madrid 1991).
- SCHWYZER, E., *Griechische Grammatik. Allgemeine Teil. Lautlehre, Wortbildung, Flexion*, München 19684.
- SIHLER, A. L., *A New Comparative Grammar of Greek and Latin*, New York-Oxford 1995.